

Landmark Overslag Terminal Alphen langs de N11/OTA-terrein

landschappelijke inpassingsvisie

projectnr. 197.878

revisie 02

12 oktober 2009

Opdrachtgever

Overslag Terminal Alphen B.V.

t.a.v. de heer Floris Buné

Noordkade 64

2741 EZ Waddinxveen

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
03 april 2009	00 concept visie	M.W. v. Dongen	E.v. Wilgenburg
10 april 2009	01 definitieve visie	M.W. v. Dongen	E.v. Wilgenburg
12 oktober 2009	02 deinitieve visie	M.W. v. Dongen	E.v. Wilgenburg

Landmark Overslag Terminal Alphen langs de N11/OTA-terrein

landschappelijke inpassingsvisie

In opdracht van:
Overslag Terminal Alphen B.V.

Uitgevoerd door:
Oranjewoud B.V., oktober 2009
ir. Marchel-Wim van Dongen, landschapsarchitect bnt
marchel-wim.vandongen@oranjewoud.nl

	Inhoud	Blz.
1	Aanleiding	3
2	De landmark	4
3	Het landschap	5
4	Visie	6
5	Varianten	7
	Bijlage 1	8
	Bijlage 2	9

1 Aanleiding

Overslag Terminal Alphen (hierna: OTA) is voornemens om op hun eigen terrein een 26meter hoge landmark met ruimte voor reclame uitingen te plaatsen. Met dit kunstwerk wil OTA zowel aandacht geven aan de locatie en betekenis van het container terminalterrein alsmede enige inkomsten genereren.

Figuur 1 Een eerste impressie voor de positionering van het kunstwerk

Oranjewoud is in 2007 betrokken geweest bij het opstellen van de visie voor de landschappelijke inpassing van het gehele OTA-terrein. De plaatsing van het bedoelde kunstwerk is hierin niet meegenomen. De gemeente Alphen aan den Rijn heeft OTA dan ook verzocht in het kader van de te doorlopen vrijstellingsprocedure voor dit kunstwerk, een ruimtelijke onderbouwing op te stellen.

OTA heeft Oranjewoud gevraagd hun advies te geven over de positionering van een reclamezuil/kunstwerk op het toekomstige OTA-terrein als onderdeel van de gevraagde ruimtelijke onderbouwing.

2 De landmark

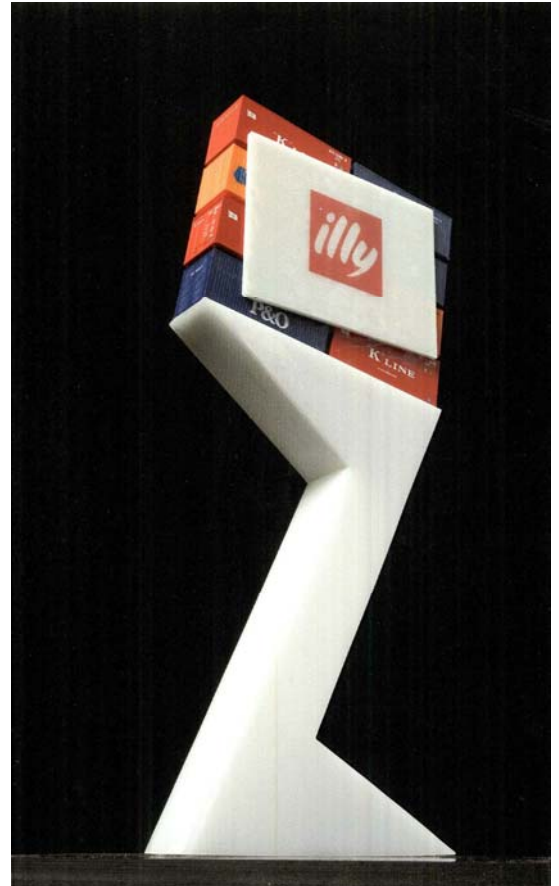
OTA wil op zijn eigen terrein een landmark in de vorm van een reclame kunstwerk plaatsen. Het succes van de reclameboodschap hangt met name af van de zichtbaarheid. In dit geval betekent dit een positionering op een locatie waar veel mogelijk voorbijgangers de boodschap kunnen lezen alsmede een vormgeving die in het oog springt.

Positionering

De positionering van het kunstwerk vind bij voorkeur plaats zo dicht mogelijk langs de N11. Met een intensiteit van ca. 30.000 voertuigen per dag is dit de beste locatie vanuit de reclameoptiek. Daarnaast zal het kunstwerk om als landmark van de container terminal te dienen op het eigen terrein van OTA moeten worden geplaatst.

Vormgeving

Het ontwerp van het kunstwerk wordt verzorgd door bureau Kuiper Compagnons. De vormgeving is opvallend te noemen; een Z-vormige staander voorzien van 8 zeecontainers. Hiermee refereert het kunstwerk aan de dynamiek van de locatie en de functie: een overslagplaats voor containers. Met een hoogte van 26 meter sluit het object qua schaal aan bij de kranen van de overslagterminal maar overstijgt het in zijn totaliteit de schaal van de omgeving.

Figuur 2 Voorgesteld ontwerp

3 Het landschap

Inpassingsvisie OTA

Voor de inpassing van het OTA-terrein in zijn omgeving is door Oranjewoud in een eerder stadium een landschappelijk inpassingsvisie geschreven (Natuurcompensatieplan OTA, deel A: landschappelijke inpassing, 20 juli 2007).

In deze visie is het OTA terrein omschreven als een versteend veenweidegebied waar transparantie en richting leidend zijn.

"De landschappelijke inpassing van de OTA zal zoveel mogelijk recht moeten doen aan het veenweide karakter. Het is juist de transparantie die het OTA-terrein in zijn omgeving zal moeten inbedden. Door middel van beplanting in de richting van de kavels kan het verband met het omliggende landschap worden gelegd. Beplanting haaks op de landschappelijke richting is onwenselijk."

Het OTA-terrein is een nieuw opvallend element aan de horizon van het landschap rond Alphen aan den Rijn. Met de landschappelijke inpassing wordt niet gestreefd naar wegstoppen maar wordt juist gekozen voor transparantie en karakter. Met minimale ingrepen wordt het OTA terrein ingebed in het veenweidelandschap en afgezet tegen de stedelijke knoop rond de Oude Rijnzone. De N207 zal meekleuren met zijn veranderende omgeving. De inpassing bestaat uit, op plaatsen waar dit kan, begeleidende beplanting in de richting van de kavels langs de N207. Concreet betekent dit het zo veel mogelijk doorzetten van de bomenstructuur langs de Gouwe, ten zuiden van het OTA-terrein en het aanplanten van een dubbele rij Elzen aan de oostzijde van het OTA-terrein.

Figuur 3 Inpassingsvisie OTA-terrein, juli 2007

4 Visie

De visie op de plaatsing van het object is het eenvoudigst te omschrijven vanuit 3 aspecten:

- Vormgeving - het object als kunstwerk
- Zicht en betekenis - het object als onderwerp
- Omgeving - het object als onderdeel van het landschap

Vormgeving

Het beoogde kunstwerk is opvallend vormgegeven en vraagt om een eigen ruimte om goed tot zijn recht te kunnen komen. Tegelijkertijd betekent voor een minder opvallend vormgegeven object dat deze een sterkere relatie kan aangaan met zijn omgeving.

Zicht en betekenis

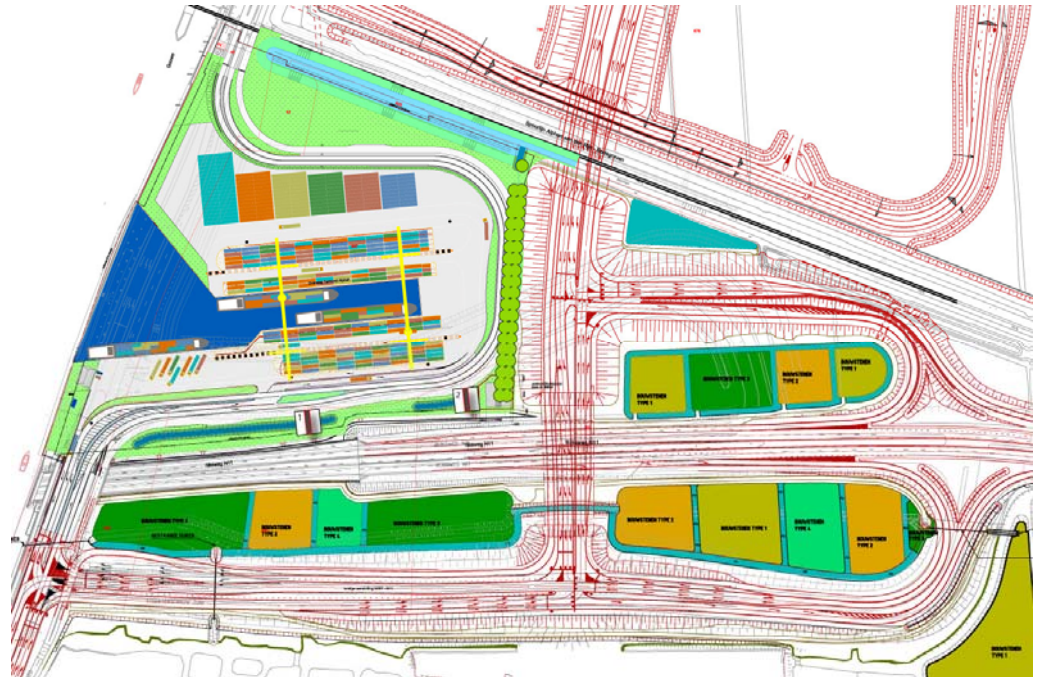
Voor een goede werking moet het kunstwerk goed zichtbaar zijn voor voorbijgangers. Door de koppeling van het object aan de N11 krijgt het OTA-terrein, mogelijk het aanliggende bedrijventerrein van Alphen aan den Rijn en zelfs Alphen aan den Rijn zelf, een sterke en herkenbare verankering op regionaal en nationaal schaalniveau. Bij plaatsing van het kunstwerk direct op het OTA-terrein, kan wellicht worden volstaan met een element wat zich meer voegt naar de schaal van het terrein.

Omgeving

Vanuit de omgeving beredeneert is het van belang dat er een duidelijke ordening bestaat; het landschap, en ook het versteende landschap van de OTA, moet duidelijk leesbaar zijn en blijven. Richting en transparantie zijn de belangrijkste ingrediënten van de inpassing van het OTA-terrein maar ook van de aanliggende structuren van de natuurcompensatie. Het nieuwe kunstwerk zal deze uitgangspunten zoveel mogelijk moeten respecteren danwel ondersteunen. In ieder geval moet voorkomen worden dat de positionering van het object structuren in de weg zit of samenhangen verstoort.

5 Varianten

Op basis van bovenstaande uitgangspunten zijn op het OTA-terrein een tweetal locaties te benoemen die vanuit landschappelijk oogpunt de voorkeur genieten. De keuze voor 1 van de varianten is afhankelijk van de zichtlijnen en ruimtelijke inpassingsmogelijkheden.

Figuur 4 Positionering varianten

Beide varianten 1 en 2 worden geplaatst op het OTA-terrein.

Het object functioneert vanuit deze positie vooral als landmark voor het OTA-terrein zelf. De positionering is zo dicht mogelijk naar de N11, waarbij het object haaks staat op de N11. Hiermee maakt het zich los van de richting van het landschap en voegt het zich naar de richting van het terrein en de kranen op het terrein.

Variante 1 staat in het midden van het OTA-terrein terwijl variante 2 zoveel mogelijk naar een hoek opschuift maar los blijft staan van de dubbele rij Elzen.

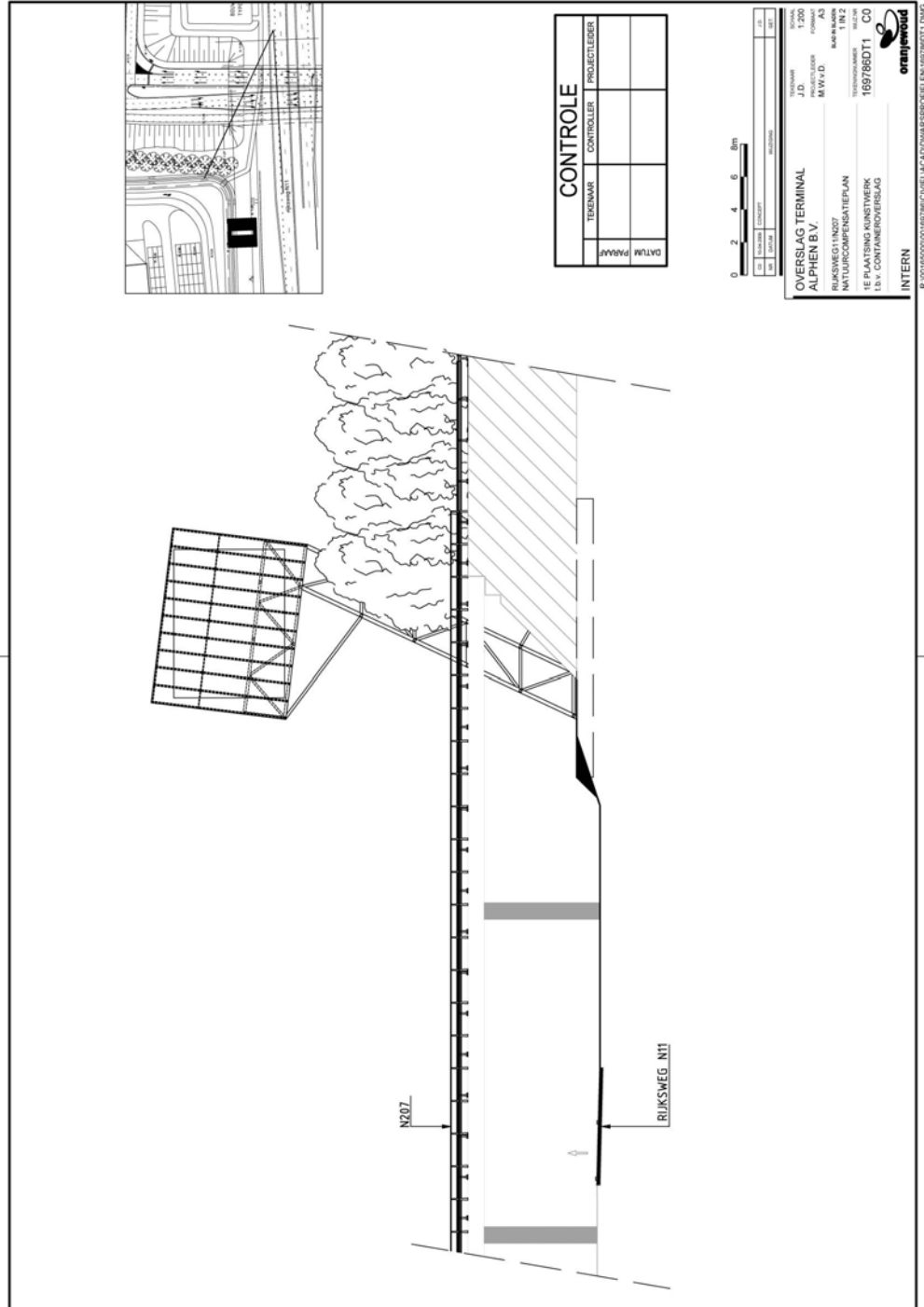
Omdat de uitstraling vooral verbonden is met het OTA-terrein zal de schaal van het object ook moeten aansluiten bij de schaal van het terrein; 26 meter hoog sluit dan goed aan bij de hoogte van de kranen. Door de plaatsing van de objecten worden ook een relatie aangegaan met de kranen.

Omdat er sprake is van een tijdelijke omlegging van de N207 en er derhalve weinig plaatsingsruimte is op het terrein zal er gekeken moeten worden naar een alternatieve vormgeving van het object danwel een alternatieve fundering.

Een ander alternatief is om het kunstwerk pas te plaatsen nadat de tijdelijke omlegging is verwijderd.

In de bijlagen 1 en 2 is een globale indicatie gegeven van de zichtbaarheid en grootte van het kunstwerk in relatie tot zijn omgeving. Er is hierbij uitgegaan van een hoogte van het kunstwerk van 26 meter.

Bijlage 1

Bijlage 2

